

KRUIPNIEUWS 1

**PERIODIEK VAN DE SJOC,
PLANTENSOCIOLOGISCHE
WERKGROEP VAN DE NJN**

**JAARGANG 67
NUMMER 1, MAART 2006**

Colofon

Het Kruipnieuws is het tijdschrift van de plantensociologische werkgroep (Sjoc) van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJV). Hierin verschijnen onder andere verslagen van activiteiten en onderzoeken.

De Sjoc is een van de 7 werkgroepen van de NVJ. De NVJ is een vereniging voor en door jongeren van 12 tot en met 25 jaar die geïnteresseerd zijn in de natuur. Er zijn 34 afdelingen verspreid over Nederland die in de weekenden excursies organiseren naar natuurgebieden in de omgeving. Tijdens schoolvakanties of lange weekeinden kan je op kamp. In de zomer zijn er zomerkampen in Nederland en in het buitenland. Kijk voor meer informatie op www.njn.nl!

Lid worden van de Sjoc: voor NVJ-leden bedraagt het lidmaatschapsgeld 3,50 euro, voor anderen 5,00 euro. Maak dit bedrag over op giro 476009 t.n.v. SJOC werkgroep te Utrecht.

Als **donateur** van de Sjoc kan je ook het Kruipnieuws ontvangen. Dit kan door 6,80 euro over te maken op de hierboven genoemde girorekening.

Adreswijzigingen kan je doorgeven aan de penningmeester, Sietske Tacoma (S.G.Tacoma@students.uu.nl).

Kopijsluiting Kruipnieuws 2 2006: **30 april 2006**

Kopij sturen naar:

Jorijn Hornman (jorijnhornman@hetnet.nl) of

Margot Sauter (margot.sauter@gmail.com).

Inhoud

Colofon.....	2
Inhoud	3
Hoi iedereen,.....	3
De favoriete plant van Fons.....	4
Voorjaar!	5
Gouden ribzaad onopgemerkt ingeburgerd	6
Gegevens naar FLORON!.....	6
Bloemetjes en bijtjes.....	7
De favoriete plant van Marij	10
Populatie Vogelnestje gemist.....	11
<i>Euonymus europaeus</i> is giftigste plant van 2006.....	11
Mossenexcursie op zoek naar het heilige boomsterretje	12
Een voorproefje van de Vogezen.....	13
Activiteiten	14
Het Sjobbestuur van 2006.....	15

Hoi iedereen,

Hier is dan het eerste Kruipnieuws van 2006! Met natuurlijk weer veel interessante stuk-ken, zoals bijvoorbeeld een stuk over verschillende soorten van bestuiving, een stukje over de giftigste plant van 2006 en iets over het vogelnestje, een orchidee die toch wél in Nederland blijkt voor te komen!

Ook kunnen jullie lezen wat nou eigenlijk de favoriete planten van Fons en Marij zijn - iets wat je natuurlijk altijd al had willen weten, maar nooit hebt durven vragen!

Oja, om de domme mensen die niet op het moska zijn gekomen nog extra verdrietig te maken hebben we hier een verslag van dit geweldige, toffe, NH-rijke kamp. Maar niet teveel getreurd, er komen natuurlijk nog meer activiteiten aan, die je ook in dit Kruipnieuws kan vinden - en die mag je zeker niet missen!

Veel plezier met lezen en vergeet niet om voor het volgende Kruipnieuws een interessant stuk te schrijven!

Jorijn en Margot

De favoriete plant van Fons

Het is natuurlijk iedereen bekend dat ik een vieze scoorder ben: hoe zeldzamer een plant is, hoe leuker ik hem vind. Die zelfgenoegzame grijns op mijn gezicht nadat ik een zeldzame plant heb gezien heeft al vele mensen misselijk gemaakt. Mijn bewondering voor slijkzegge is voor bijna iedereen een raadsel en als ik in een duinvallei op de grond kruip om een dwergrus, dwergzegge en dwergvas te scoren zal een oningewijde me al hele-

maal voor gek verklaren. Gaandeweg ben ik in mijn leven dan ook steeds meer verstoten door de maatschappij. 'Die jongen van de plantjes' word ik wel genoemd. Op straat zie ik overal mensen fluisteren en me nawijzen. Het is dan ook niet verrassend dat mijn favoriete plant tamelijk zeldzaam is.

Maar mijn favoriete plant is niet alleen zeldzaam: hij is namelijk ook heel erg lekker. Daarom heb ik aan het eind van dit stuk maar meteen een recept gezet waarvan het belangrijkste bestanddeel mijn favoriete plant is.

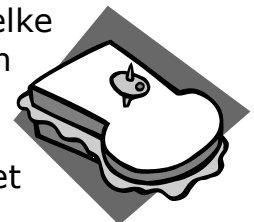
Ten slotte is de plant waarover ik het heb ook nog eens heel erg mooi met zijn prachtige witte bloemen. Jullie raden vast allemaal al waarover ik het heb: daslook. Daslook groeit vooral in voedsel- en kalkrijke bossen in Zuid-Limburg. Het bloeit vooral in mei maar de overheerlijke bladeren komen in februari al boven de grond. Een goede reden om dus naar het paka in Zuid-Limburg te gaan waar je je helemaal nokkievol kunt eten met daslook. Daslook is familie van de prei, ui, knoflook en bieslook en het is dan ook niet verwonderlijk dat de plant zo'n delicatessie is.

Recept met daslook: *Allium speciale*

Benodigheden:

- 2 boterhammen
- een klodder pindakaas
- 2 bladeren daslook

Veeg de klodder pindakaas op je boterhammen. Let op: van elke boterham moet je maar één zijde te besmeren. Smeren kan ook heel goed met een mes. Leg daarna de bladeren daslook op de pindakaas zijde van de ene boterham. De andere boterham leg je dan weer met pindakaaszijde op het daslook. Eet smakelijk!

Fons geeft de pen door aan Tessel!

Voorjaar!

In het voorjaar reageren bomen op de hoger wordende temperatuur, vooral als de grond opwarmt. In de wortels neemt dan de druk van de sapstroom toe, waardoor het water naar takken en twijgen wordt gepompt en de bomen weer uitlopen. Ook het hormoon abscisinezuur (vroeger dormine) is verantwoordelijk voor het uitkomen van de knoppen. Het wordt in het blad aangemaakt tijdens de groeiperiode. Vervolgens hoopt het hormoon zich op in de knop, en zorgt ervoor dat de knop in rusttoestand komt te verkeren. Hierna wordt het abscisinezuur geleidelijk afgebroken. Dit gebeurt alleen bij lage temperaturen. Hiermee wordt voorkomen dat na een paar warme winterdagen de knoppen al uit kunnen lopen. Wanneer het abscisinezuur is afgebroken en de temperatuur is nog te laag, wordt het uitlopen van de knoppen tegengegaan doordat er nog niet voldoende water kan worden opgenomen.

Het uitlopen van de knop bij de beuk (Fagus sylvatica)

In het voorjaar zijn de els en de hazelaar vaak de eerste houtgewassen die bloeien. Deze soorten bloeien al voordat er blad aan de plant zit. Bij de els (*Alnus incana*) hangen in de herfst al kant en klare katjes aan de bomen, in de vorm van stijve rolletjes. De lange katjes zijn de mannelijke, de korte vrouwelijk. De vrouwelijke bloemen van de hazelaar (*Orylus avelana*) zijn de vrouwelijke bloemen klein en onopvallend, maar ze hebben een dieprode kleur. De mannelijke katjes hangen naar beneden. Ook de sleedoorn (*Prunus spinosa*) bloeit al voordat er blad aan de struik zit.

Bijna alle boomsoorten die in het voorjaar bloeien verspreiden hun stuifmeel via de wind. De stuifmeelkorrels kunnen ongehinderd van de mannelijke bloemen naar de vrouwelijke waaien, omdat er nog geen bladeren zijn die dat kunnen verhinderen.

Wanneer in het voorjaar nog weinig blad aan de bomen zit en veel licht de bosbodems kan bedekken, gaan de bodembedekkers bloeien. Dit zijn soorten als gewoon sneeuwkllokje, bosanemoon en maarts viooltje.

Bron: www.natuurkalender.nl

Gouden ribzaad onopgemerkt ingeburgerd

In 2005 is gouden ribzaad (*Chaerophyllum aureum*) maar op drie verschillende locaties (in vier km-hokken) binnen Nederland vast-gesteld, maar gouden ribzaad is op twee plaatsen waarschijnlijk al 20 jaar aanwezig! Door de gelijkenis met fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*), knolribzaad (*C. bulbosum*) en dolle kervel (*C. temulum*) en het feit dat de soort tot voor kort niet in de Nederlandse flora's werd genoemd, is gouden ribzaad niet eerder opgemerkt. Bij het nalopen van de collectie van het Nationaal Herbarium Nederland in Leiden op 'verborgen' exemplaren van deze soort werd geen oud materiaal van deze soort aangetroffen, maar wel een exemplaar van *C. hirsutum*.

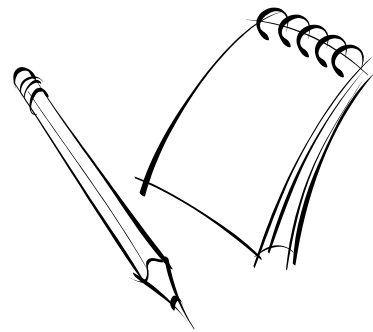
Bron: *Gorteria* 31-5 (Tijdschrift voor de onderzoek aan de Nederlandse wilde flora) - Ruud Beringen, Gerard Dirkse & René van Moorsel - Samenvatting (<http://www.nationaalherbarium.nl/pubs/Gorteriaweb/>)

Gegevens naar FLORON!

Nu de zon weer gaat schijnen en alles om je heen weer gaat groeien en bloeien gaan wij natuurlijk weer druk in de weer met mooie

voorjaarsbloempjes kijken! Maar wat door vele sjoccers vergeten word is om de resultaten ook op te schrijven en door te geven aan het FLORON.

Bij het FLORON verzamelen ze gegevens van alle planten in Nederland en zo kunnen ze dan gebieden beschermen, ons vertellen waar bijzondere soorten zijn en mooie flora's uitbrengen!

Je kan het FLORON helpen door de onderstaande gegevens door te geven: wat, waar (coördinaten/km-hok) en door wie. Je kan bij Jorijn (jorijn-hornman@hetnet.nl) een invulformulier krijgen om je gegevens op te sturen.

Bloemetjes en bijtjes

Fons van der Plas

Elke sjoccer heeft bewondering voor de prachtige kleuren die bloemen kunnen hebben en ik denk dat zelfs bijna iedereen de schoonheid van bloemen wel kan waarderen. Maar waarom hebben bloemen vaak zulke opvallende kleuren? Waarom hebben planten niet gewoon bont gekleurde stengels of bladeren in plaats van altijd maar weer gekleurde bloemen? En waarom hebben sommige bloemen, zoals dovenetels, een lip? De diversiteit van vormen, kleuren en geuren van bloemen kan voor een groot deel verklaard worden door de manier waarop bloemen bestoven worden: vaak kun je aan de vorm, kleur en geur van een bloem zien op welke manier hij bestoven wordt.

Bestuiving

Bestuiving is de overdracht van stuifmeel (dat de mannelijke geslachtscellen van planten bevatten) naar de zaadknoppen (die de vrouwelijke geslachtscellen van planten bevatten). Dankzij bestuiving kunnen planten zich dus voortplanten. Er zijn drie 'hoofd' manieren van bestuiving: bestuiving door dieren (zoöfilie), bestuiving via water (hydrofilie) en windbestuiving (anemofilie).

Bestuiving door dieren

De meeste bloemen die in Nederland voorkomen verspreiden hun pollen via dieren. Die dieren doen dat echter niet voor niets: ze willen er natuurlijk wel iets voor terugkrijgen. De bloemen hebben dan ook primaire en secundaire lokmiddelen om bestuivers aan te trekken. Primaire lokmiddelen zijn lokmiddelen waar de bestuiver echt wat aan heeft, zoals voedsel. Vandaar dat veel bloemen bijvoorbeeld nectar bezitten. Aan secundaire lokmiddelen hebben de bestuivers minder, maar ze zijn wél erg aantrekkelijk voor bestuivers: zoals de kleur of geur van een bloem. Kleurige bloemen worden dan ook bijna altijd door dieren bestoven. Bloemen kunnen door heel veel verschillende diergroepen bestoven worden.

Bestuiving door bijen

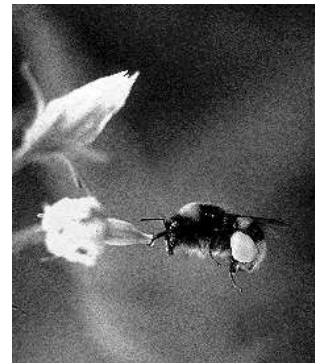
Bijen leven van nectar en stuifmeel. Bloemen die door bijen bestoven worden zijn dan ook altijd bloemen die beide voedingsstoffen bezitten, dat betekent meestal dat zo'n bloem lekker ruikt. Verder worden bijen aangetrokken door bepaalde kleuren: geel, paars en ultraviolet. Ultraviolet licht kunnen wij niet zien, maar bijen zijn er dol op. Bloemen die ultraviolette straling reflecteren kun je vaak aan hun glans herkennen, zoals boterbloemen. Bijbestoven bloemen zijn vaak lipdragende bloemen. Bijen houden er namelijk van om op een landingsplaats te zitten terwijl ze nectar verzamelen. Plantenfamilies waarvan veel soorten door bijen bestoven worden zijn lip-

bloemigen (*Lamiaceae*) zoals dovenetels en leden van de ranonkelfamilie (*Ranunculaceae*) zoals boterbloemen.

Bestuiving door hommels

Hommels zijn eigenlijk een soort logge bijen met een extra lange roltong. Bloemen die door hommels bestoven worden hebben dan ook veel gemeenschappelijke kenmerken met bloemen die door bijen bestoven worden: ze zijn ook vaak geel of paars en ze bezitten vaak ook een lip. Een verschil met bij-bestoven bloemen is dat hommels bestoven bloemen vaak een lange spoor hebben. In deze spoor zit de overheerlijke nectar. Alleen dieren met een lange tong kunnen hierbij: hommels kunnen deze bloemen dus wel bestuiven maar gewone bijen niet. Een aantal leden van de ranonkelfamilie (*Ranunculaceae*) met lange sporen, zoals monnikskap, ridderspoor en akelei, wordt door hommels bestoven. De soorten van de ranonkelfamilie zonder sporen worden door bijen bestoven.

Bestuiving door dagvlinders

Vlinders drinken nectar met hun lange roltong. Ze worden vooral door roze en rode kleurtinten aangetrokken. Dagvlinder-bestoven bloemen zijn dan ook vaak rode of roze nectarproducerende bloemen waarbij de nectar in een lange kroonbuis of spoor zit. Ook vlinders houden van een landingsplaats, maar met zo'n klein lipje die lipbloemigen bezitten nemen ze geen genoegen. Veel liever zitten ze op rechtopstaande bloemen of op hoofdjes van een heleboel kleine bloemetjes (zoals bij composieten). Voorbeelden van dagvlinder-bestoven bloemen zijn de roze en rode soorten van de anjerfamilie (*Caryophyllaceae*) zoals dagkoekoeksbloem en bloemen van de composietenfamilie (*Asteraceae*) zoals koninginnekruid.

Bestuiving door nachtvlinders

Nachtvlinders mogen weliswaar op dagvlinders lijken, maar de bloemen die ze bestuiven lijken niet op elkaar. Nachtvlinders zijn aan het donker aangepast en kunnen dan ook geen kleuren zien. Bloemen die door nachtvlinders bestoven worden zijn daarom vaak wit. Verder hebben nachtvlinders geen landingsplaats nodig: stoer als ze zijn slurpen ze de nectar al vliegend op. Nachtvlinder-bestoven bloemen staan dan ook meestal niet rechtop. Het belangrijkste zintuig van nachtvlinders is het reukzintuig. Daarom hebben nachtvlinder-bestoven bloemen vaak een zeer sterke geur, die overigens alleen 's nachts geproduceerd wordt. Een voorbeeld

van een nachtvlinder-bestoven bloem is kamperfoelie (*Lonicera periclymenum*) die inderdaad 's nachts een zeer sterke geur heeft.

Bestuiving door vliegen

Vliegen (ook zweefvliegen) hebben meestal een slechte smaak. Ze hebben een sterke voorkeur voor nou juist die bloemen die wij vinden stinken. En van spannende, bonte kleuren houden ze ook al niet. Nee, ze houden meer van wat minder opvallende kleuren zoals wit, geel en groen. Vliegen gaan meer voor kwantiteit: het liefst drinken ze met hun zuiger nectar van planten met schermen van vele bloemetjes, zoals

schermbloemigen (*Apiaceae*) zoals fluitenkruid, peen en pastinaak.

Bestuiving door kevers

Kevers hebben het vaak op het stuifmiddel van bloemen voorzien. Omdat kevers lompe, nonchalante beestjes zijn morsen de vieze beestjes nog wel eens wat van het stuifmiddel op hun eigen lijfje. Op die manier kunnen ze bloem bestuiven. Bloemen die door kevers bestoven worden verliezen dus heel wat stuifmiddel dat in de vraatzuchtige bekjes van de kevers verdwijnt, maar kennelijk wordt dit verlies gecompenseerd

door de bevruchting door kevers, want sommige bloemen doen er met hun stinkende geur (daar houden kevers nou eenmaal van) alles aan om kevers aan te trekken. Kever-bestoven bloemen hebben vaak veel meeldraden zodat ze veel stuifmeel produceren. Verder zijn ze vaak nogal groot. Voorbeelden van kever-bestoven soorten zijn de waterlelie (*Nymphaea alba*), gele plomp (*Nuphar lutea*) en veel roossoorten (*Rosa spec.*).

Bestuiving via water

Bestuiving via water komt alleen voor bij waterplanten. Deze planten hebben geen kleurige bloemen: ze hebben er toch niets aan om insecten aan te trekken. Voorbeelden van planten die hun stuifmeel via water verspreiden zijn hoornblad (*Ceratophyllum spec.*), fonteinkruid (*Potamogeton spec.*) en waterpest (*Eloadea spec.*). Het stuifmiddel van hoornblad en fonteinkruid drijft op het water. Op die manier kan het per toeval naar een bloem drijven. Omdat die kans maar heel klein is moeten waterplanten zeer veel stuifmeel produceren om zich toch goed voort te kunnen planten. Bij waterpest zitten de bloemen onder het water: bij deze soort zinkt het stuifmeel na verloop van tijd en vindt er bevruchting plaats als het stuifmeel toevallig op een bloem valt.

Windbestuiving

Net als waterbestuivers hebben windbestuivers geen mooi gekleurde bloemen: het heeft immers geen enkele zin om mooi te zijn voor insecten. Omdat de kans erg klein is dat de wind het stuifmiddel naar een andere bloem van dezelfde soort brengt produceren windbestuivers zeer veel stuifmeel. Het stuifmeel is licht zodat het ver verspreid kan worden. Voorbeelden van windbestuivers zijn grassen (*Poaceae*), Cypergrassen (*Cyperaceae*) russen (*Juncaceae*) en ook veel boomsoorten zoals de beuk, eik, berk en wilgen.

De favoriete plant van Marij

Moerasspirea (*Filipendula ulmara*)

Boven de oevers van het water hangt een waas van fijne witte bloemetjes. Ze zijn te klein om ze afzonderlijk te kunnen onderscheiden, tot je er met je neus bovenop zit. Dan zie je wat ze zo mooi maakt: de vele meeldraden, die als kleine sterretjes uit elk bloempje steken. Bovendien ruik je nu dat de geur van deze plant ook helemaal niet vies is.

Over vele meters zijn de oevers wit van de moerasspirea. Rondzwermende insecten, felle zon... in deze grauwe wintertijd komen gelijk weer vele zomerse herinneringen boven.

In de geschiedenis is moerasspirea enkel geliefd geweest en zijn enkel positieve eigenschappen aan de plant toegedicht, hoe kan het ook anders bij zo'n verfijnde plant. De plantkundige John Gerard (1545-1612) schreef: "De geur ervan verheugt het hart en verrukt de zinnen. Men krijgt er geen hoofdpijn van..." Maar er is meer: moerasspirea werkt samentrekkend, urineafdrijvend en zweetopwekkend, en is ook aan te bevelen bij diarree bij jonge kinderen.

Koningin Elisabeth I liep bij voorkeur over moerasspirea, gestrooid op de vloer van haar vertrekken, vanwege de prettige geur en de behaaglijkheid bij het lopen.

Tenslotte is moerasspirea te gebruiken om bier mee te maken, of om een verfrissende smaak te geven aan wijn. Voor bier: twee ons moerasspirea, twee ons agrimonie en twee ons paardebloem koken in 27 liter water gedurende 20 à 30 minuten, daarna zeven en er een kilo suiker en ¼ liter gist aan toevoegen. De vloeistof gedurende 12 uur laten staan en dan in flessen overdoen. Wachten tot het brouwsel voldoende gegist is, en je kunt op een geheel nieuwe manier genieten van moerasspirea.

Marij geeft de pen door aan Frida!

Populatie Vogelnestje gemist

Vogelnestje is in Nederland vrijwel beperkt tot bossen in het zuiden (en oosten). De populaties van deze orchidee in de binnenduinrandbossen in het westen van het land bleken niet erg stabiel. Alleen bij Bergen (NH) heeft de soort vele jaren achtereen gebloeid.

FLORON ging er bij het niet meer binnenkomen van waarnemingen na 2000 van uit dat de soort uit het Nederlandse duingebied was verdwenen. Afgelopen winter werd echter duidelijk dat dit zeer onterecht is! Volgens gegevens van de PWN blijkt deze zeer zeldzame orchidee hier nog steeds te bloeien, in 2005 zelfs met een topaantal van 230 exemplaren!

Enkele maanden geleden dachten we nog slechts enige tientallen planten in Nederland te hebben. Gelukkig kunnen we nu zeggen dat ons land enige honderden planten herbergt. Toch blijft het een bijzonder kwetsbare orchidee die onze aandacht meer dan waard is.

Bron: www.floron.nl

Euonymus europaeus is giftigste plant van 2006

Euonymus europaeus, kardinaalsmuts, is door de Hamburgse Botanische tuin Sondergarten uitgeroepen tot de giftigste plant van 2006. Deze hoge struik kreeg de meeste stemmen.

Afgelopen augustus besloot Botanischer Sondergarten Wandsbek aan de verkiezing giftige planten 2006 deel te nemen. Het doel van deze actie is onder andere om mensen bewust te laten worden van de giftige werking van planten.

Deskundigen uit Duitsland, Oostenrijk, Luxemburg en Zwitserland konden stemmen op vier planten. *Euonymus europaeus* kreeg 50 procent van de stemmen, de vaste plant *Atropa belladonna* 22 procent, de kruidachtige *Datura stramonium* 17 procent en de kamerplant *Sansevieria trifasciata* 11 procent.

Euonymus europaeus is een zeer giftige tuinplant. Alle delen van de plant zijn giftig en het eten van de vrucht kan leiden tot de dood.

Bron: <http://www.zibb.nl/landentuinbouw/boomkwekerij/>

Mossenexcursie op zoek naar het heilige boomsterretje

Julia Wind

Zaterdag 4 maart. Acht NJNers kuieren op hun dooie gemak naar het begin van de Zantvoortselaan. Een uur later dan afgesproken ontmoetten ze daar zes BLWG-ers (mossenwerkgroep van de KNNV), waar ze de Amsterdamse waterleidingduinen mee in wandelen. Gelukkig waren die de NJN gewend.

Mensen van de BLWG hebben een snelheid van 1 meter per uur, omdat ze naar iedere boom in de buurt lopen en daar dan een uur vlak op gaan staan, zorgvuldig de stam af scannend. Alle mossen en korstmossen worden vervolgens uitvoerig besproken. Het eerste mos dat we op die manier tegenkomen was een korstmos, Schildmos genaamd, en dan verschillende soorten daarvan.

Na dat boomstaren gingen we 'offroad' de oude duinen in richting strand. Onder de sneeuw lagen vele soorten, we hadden niet de beste dag uitgekozen. Toch was al veel sneeuw gesmolten en we vonden daar:

- Duinsterretje
- Zandhaarmos (te herkennen aan bruine bladtoppen en een knaloranje huikje)
- Gewoon haakmos

En daar dan heel veel van. De kenners weten natuurlijk dat dit gewone zooi is die overal groeit, maar gelukkig groeide op een ander stukje oud duin Gehaakt rimpelbladmos, wat een hele coole zeldzaamheid is. Onze excursieleider vertelde ons dat dit mos normaal gesproken op de kalkrijke gronden van Zuid-Limburg groeit, maar met de trein is meegelift die ooit van Limburg tot aan Zandvoort reed. En de duinen zijn ook kalkrijk, dus dat ging eigenlijk wel voor Gehaakt rimpelbladmos.

Na de oude Duinen gingen we dwars door de duindoornstruiken. Waarom zou je jezelf zo martelen, zul je misschien denken. Nou, af en toe groeide tussen al die duindoorns een aantal Amerikaanse vogelkersen bezaaid met korstmossen zoals Geel dooiermos en Heksenvingertjesmos, maar ook gewone mossen zoals het hele zeldzame Boomsterretje (heeft oranje bladtoppen als het plantje opgedroogd is).

Af en toe zagen we ook paddenstoelen enzo, maar die omzeilden we natuurlijk meesterlijk. Na het boomsterretje waren we eigenlijk klaar, die was zo gaaf dat we onze zoektocht hadden volbracht. We hebben afscheid van de BLWGs genomen en vervolgens hebben we met zijn achten een appeltaart opgegeten. Dit soort excursies zouden er meer van moeten zijn!

Een voorproefje van de Vogezen

1 blauwe weerschijnvlinder 2 eenbes 3 rapunzelklokje 4 klokjesgentiaan 5 bleek bosvogeltje 6 aronskelk 7 wit bosvogeltje

Activiteiten

13-17 april: Paka Zuid-Limburg

De Sjoc en de IWG gaan met pasen samen op pad naar Zuid-Limburg. Tijdens dit paka wordt de nieuwe wantsentabel uitgegeven, er komt een wantsen-minicursus, een wantsen-excursieleider, een amfibieënexcursieleider en ook de paashaas komt langs!

[http://www.phys.uu.nl/~lkool/Paka Zuid-Limburg2006.doc](http://www.phys.uu.nl/~lkool/Paka_Zuid-Limburg2006.doc)

Opgeven bij Fons: a.l.d.van.der.plas@student.rug.nl

23 april: Excursie Millingerwaard

Fons gaat ons op deze excursie heel veel leren over de planten in de Millingerwaard! Meer informatie volgt.

29 april - 5 mei: Meika Eifel

Om ons alvast voor te bereiden op het zoka in de Eifel (waarop jullie allemaal natuurlijk ook komen), komt er een meika in de Eifel! Dit prachtige gebied heeft ons als Sjoccers zeer veel te bieden, dus komt allen, want dit kamp mag je zeker niet missen!

19-21 mei: Grotka Zuid-Limburg

Ben jij niet bang om in grotten te slapen? Wil jij heel fanatiek planten kijken? Kom dan naar het Grotka; trotseer de Zuid-Limburgse heuvels en leer vele orchideeën kennen!

http://www.phys.uu.nl/~lkool/Grotka_19.doc

Opgeven bij Fons: a.l.d.van.der.plas@student.rug.nl

Het Sjobestuur van 2006

Voorzitter

Leo Kool

Penningmeester (Ping)

Sietske Tacoma

Kampseccen

Fons van der Plas

Luuk Leemans

Froukje Postma

NS'en

Tessel Grijp

Laura Vossen

MossenNS

Julia Wind

Redaccen

Jorijn Hornman

Margot Sauter

Bieb

Sam van Herwaarden

LZF

Frida Feijen